

# ארבעת האוגדים

1

לתחביר יש רק מלך אחד....

- למילה **יש** מספר משמעויות בעברית :  
הראשונה : מצב של קיום בעולם, משהו קיים בעולם
- יש לי חבר משכבת י"ב .
- מה שיש הוא הנושא . מה יש ? חבר  
השנייה : המלצה
- יש להתאמן שלוש פעמים בשבוע
- מה ההמלצה ? מה יש ? להתאמן (ההמלצה היא התאמנות /אימון)

## ארבעת האוגדים

- קיימים ארבעה אוגדים - אהה"ה !!!
  - 1) הוא – נלמד בכיתה י'
  - 2) היה
  - 3) הפך ל...נעשה ל...
  - 4) אין
- האוגדים נבדלים ביניהם מבחינת המשמעות שהם מציינים.
- האוגדים "בעייתיים" משום שיש להם תפקיד תחבירי נוסף .
- אותה המילה משמשת בשני תפקידים שונים ( למילה יש פיצול אישיות ואנחנו "סובלים" ) .

## כינוי גוף שלישי

- במשפט שמני, לעיתים קרובות, יש לי מילה שמקשרת בין הנושא לנשוא והיא -
- **כינוי גוף שלישי – הוא, היא, הן, הם.**
- כאשר הוא יופיע בין הנושא לנשוא תפקידו יהיה אוגד
- לדוגמה:
- נושא                      אוגד      נשוא
- עדיפות התחבורה הפרטית היא גדולה.

## אוגד ראשון- כינוי גוף שלישי

ניתן לראות זאת כתבנית :

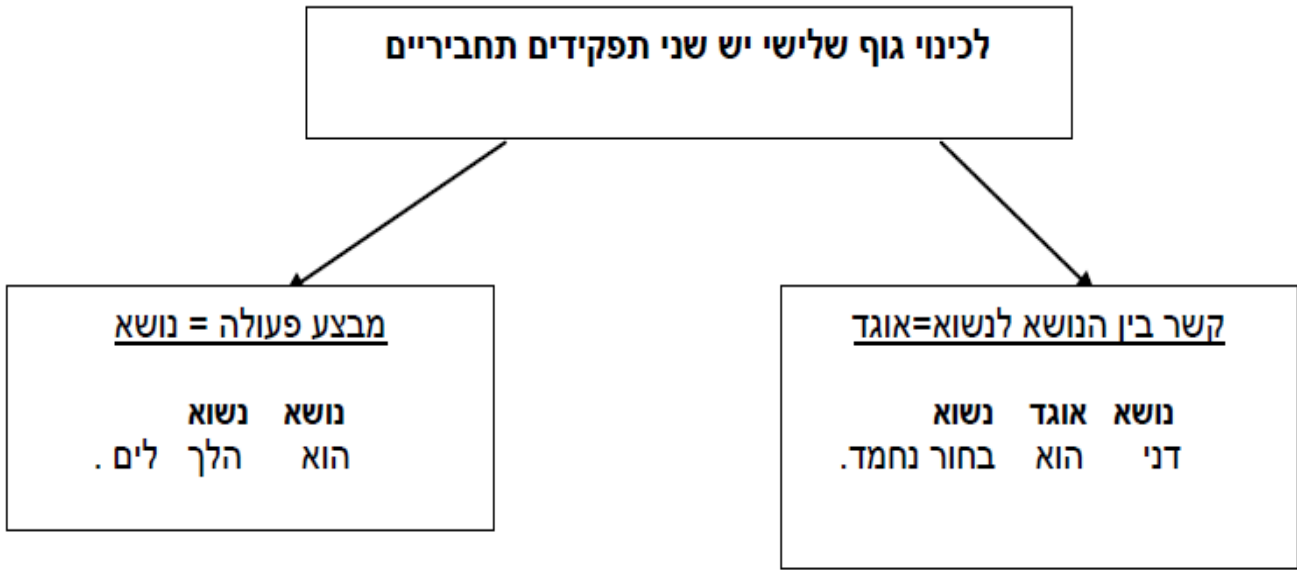


אם כך מה הבעיה במשפטים הבאים ?

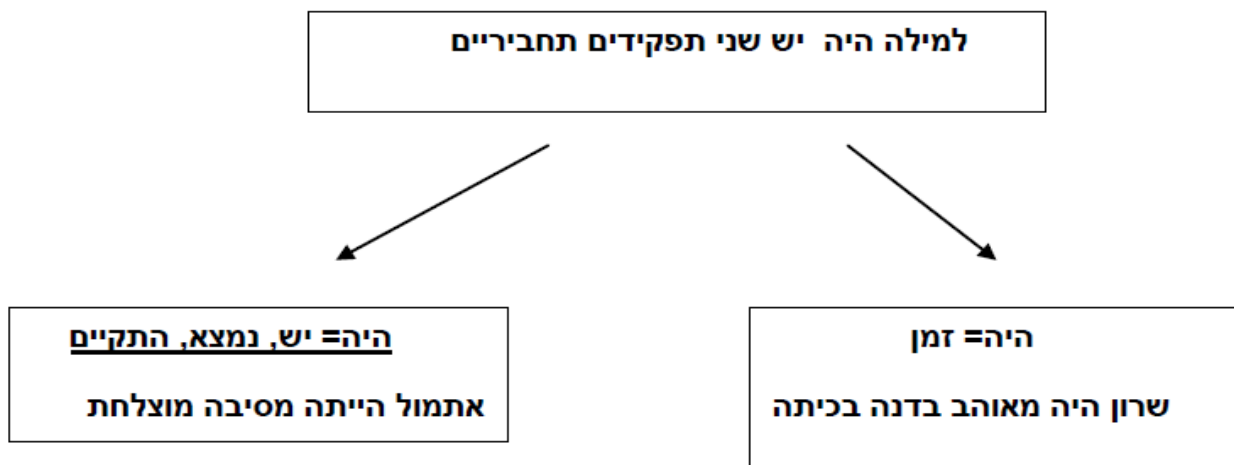
דני הוא בחור נחמד.

הוא הלך לים .

# אוגד ראשון – כינוי גוף שלישי



## אוגד שני –היה ונטיותיו



## אוגד שני

- כל מה ששווה מבחינה רעיונית ל"יש" חייב להיות נשוא .
- מספר טיפים חשובים :
- (1) **נשוא אמיתי (פועלי) אינו ניתן להשמטה לעולם .**  
הייתי במסיבה אתמול .  
אין משפט תקין שייכתב- במסיבה אתמול .
- (2) **אוגד אמיתי ניתן להמרה באוגד אחר**  
מדינת ישראל הייתה בקשיים כלכליים  
מדינת ישראל היא בקשיים כלכליים



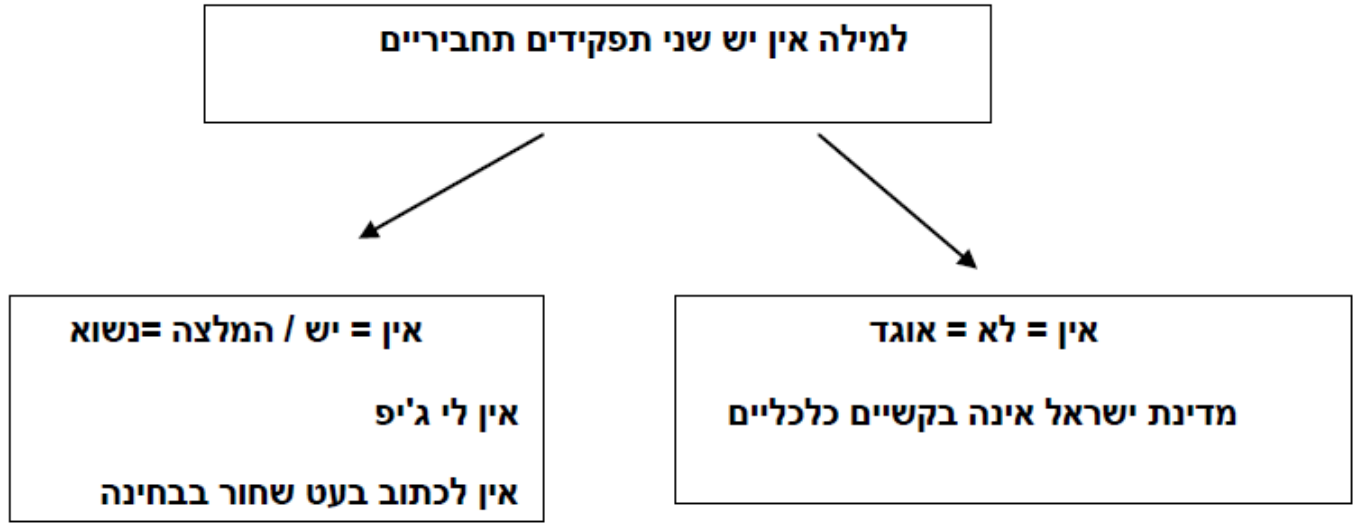
## אוגד שני

- היה בעבר , הווה בהווה ויהיה בעתיד
- הסבר מלא למילה הַנְּה פ' קל  
(צורת הבינוני של 'היה')  
קיים, ישנו.
- "והוא היה והוא הווה, והוא יהיה בתפארה" (מן התפילה).
- אותנו מעניין לא התהליך המתואר ביצירה אלא זה ההווה במציאות.  
המילה מהווה משמעותה שונה לחלוטין (מחולל) .
- המצגת מהווה שינוי בצורת העברת השיעור

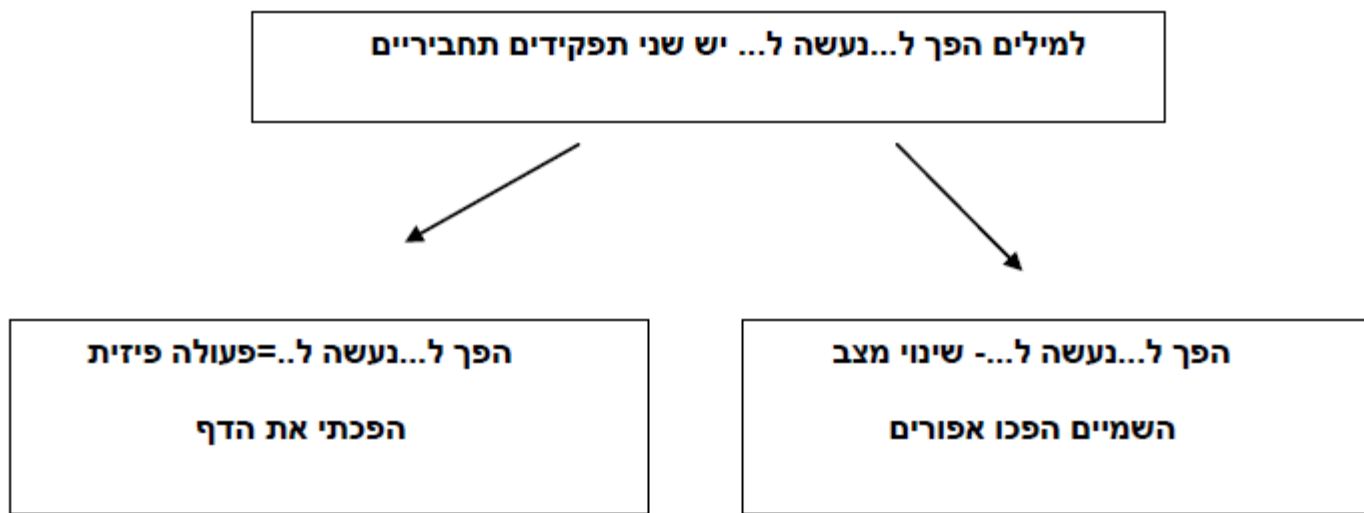
## אוגד שלישי – אין ונטיותיו

- אין
- המילה אין שוללת את הפועל בהווה ואת השם .
- הוא אינו מפורסם .
- הוא אינו תלמיד בבית ספרינו .

# אוגד שלישי אין



# אוגד רביעי- הפך ל..נעשה ל...



## סיכום האוגדים

המילה	אוגד	נשוא
היה	= זמן בלבד ניתן להמרה באוגד אחר	= יש , נמצא, התקיים
אין	= שלילת פועל או שם בהווה אין = לא ניתן להמרה באוגד אחר	= יש ( שלילת קיום מול קיום או המלצה)
הפך ל...נעשה ל...	= שינוי משמעות ניתן להמרה באוגד אחר	= פעולה פיזית אמיתית
המילה	אוגד	נושא
הוא	קשר בין נושא לנשוא ניתן להמרה באוגד אחר	מבצע פעולה ("אשם")